

Hana Krajíková, K úloze Bavorů ze Strakonice a rytířského řádu johanitů ve výtvarném umění Strakonicka vrcholného středověku, bakalářská práce Filozofické fakulty JU, České Budějovice 2009

Posudek oponenta práce

Autorka Hana Krajíková vytvořila zajímavou bakalářskou práci na téma vlivu johanitů na Strakonicku ve 13.-14. století, se zvláštním zřetelem k nástěnným malbám jako prameni k poznání vztahů řádu a šlechtického rodu Bavorů.

Na této bakalářské práci je pozoruhodný zvláště rozsah použité literatury. Autorka prostudovala cca 30 článků v odborných časopisech a právě tolik monografií, jež jsou moderní a k tématu relevantní. Tyto zdroje autorka také intenzívně cituje nebo na ně odkazuje správným způsobem v poznámkách pod čarou (s průměrem čtyř poznámek na jednu stránku). Kromě toho autorka použila cca 15 dalších monografií, jež jsou buďto zastaralé nebo popularizační nebo jsou k tématu relevantní jen marginálně. V této souvislosti je trochu překvapivé, že autorka ani nenahlédla do několika knih, které v posledních letech v Čechách vyšly a týkají se johanitů, zejména E. Bradford, Řádoví rytíři, Praha 1996 (některé z dodatků se dokonce týkají působení řádu v Čechách) a M. M. Buben, Encyklopedie řádů a kongregací v českých zemích, díl I. (Řády rytířské a křížovníci), Praha 2002. Také by neškodilo nahlédnout do některých publikací o křížových výpravách (A. Bridge, Křížové výpravy, Praha 1965; V. a M. Hrochovi, Křížáci ve svaté zemi, Praha 1996) a výklad o počátcích johanitů na str. 28 poněkud rozšířit a zasadit jej do kontextu kruciát. Vůbec celá část III. (Ve znamení johanitského kříže) je disproporčně málo propracovaná ve srovnání s pojednáním o šlechtickém rodu Bavorů i o architektuře a malbách. Toto však není míněno jako výtka – autorčin zájem zjevně směřoval k Bavorům a k památkám ve strakonickém okrese, ne k historii johanitů. Co by bylo v diplomové práci na pováženou, je zde v bakalářské práci podle mého názoru odpustitelné.

Prameny - jak vydané, tak také nevydané – byly využity v dostatečné míře a rovněž ony odpovídají svým rozsahem spíše potřebám diplomové než bakalářské práce. Zvláště bych ale vyzdvihl rozsáhlou obrazovou přílohu: práce by se – vzhledem ke svému zaměření - neobešla bez alespoň částečného vyobrazení popisovaných maleb, ale autorka poctivě zahrнула do obrazové přílohy všechny potřebné obrazové reprodukce (řadu maleb dokonce vyfotografovala sama). Rejstřík těchto reprodukcí je připojen a správně vypracován.

K záporům práce patří – jak tomu obvykle bývá – občasná stylistická neobratnost (s. 27: „Jejich ohromná podpora johanitského řádu mluví za vše“), místy chybná interpunkce (s. 22: „Při funkcích jaké oba dva Bavorové na panovnickém dvoře zastávali“) a řada překlepů

(s. 58: „nápis je umístěny“). Autorka také zjevně umí německy, ne však anglicky – jinak by se nemohla dopustit toho, co je vydáváno za anglický překlad anotace. Nic tam v podstatě není správně. Proč autorka nepožádala někoho o pomoc s překladem oněch sedmi řádků? Včas si měla uvědomit, že její práce ve formátu pdf, bez možnosti opravy chyb, bude stále vystavena na stránkách univerzity a kdokoli znalý angličtiny si ji může stáhnout a žasnout např. nad formulací „a knight order of johanit“.¹

Přes všechno, co bylo svrchu řečeno, je práce vynikající: výrazně překračuje požadavky kladené na bakalářskou práci, zjevně je výslednicí mnoha autorčiných úvah, obsahuje mnoho nových podnětů k dalšímu zkoumání, využívá mnoho zdrojů a její téma je pojednáno dostatečně vzhledem k zamýšleným cílům. Navrhuji proto hodnotit známkou výborně.

České Budějovice 17. 8. 2009

PhDr. Stanislav Doležal, Ph.D.

---

¹ Neodpustím si poučení: výraz johanité se k nám dostal z němčiny (die Johanniter, od jména Johann(es)). Angličtina má dvě možnosti, jak tento řád pojmenovat. Tou jednou je výraz *Knights of St John* – rytíři svatého Jana (případně *Knights of St John of Jerusalem* – rytíři svatého Jana Jeruzalémského, nebo dokonce ještě složitěji). Rovněž je možné použít už poněkud zastaralého, ale stále platného výrazu *Knights Hospitallers* – rytíři špitálníci.